

23 . Crăsanii De Jos | Comuna: Balaciu | Județ: Ialomița | Punct: Piscul Crăsani | Anul: 2023

Anul: 2023

Cod RAN: 92934.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: descoperire funerară, exploatare/carieră

Autori: Anișoara Topârceanu, Cătălina Cernău, Ioan Cernău, Florin Vlad, Valeriu Sîrbu

Instituții: Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Muzeul Județean Ialomița, Muzeul Județean Ialomița, Muzeul Județean Ialomița, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București

Nr. autorizație: 49

Data autorizației: 2023-04-04

Raport de cercetare arheologică de la Crăsanii de Jos, com. Balaciu, jud. Ialomița, Punct: Piscul Crăsani

Rezumat

În campania arheologică din 2023 de la situl Crăsanii de Jos-Piscul Crăsani, au fost cercetate patru secțiuni, în trei zone de interes: promontoriul vestic din interiorul așezării fortificate, marginea vestică a periferiei sudice a așezării civile și zona estică a așezării civile. Au fost înregistrate și investigate 12 complexe arheologice atribuite perioadei getice. Unele dintre situațiile arheologice urmează să fie continuate în campania arheologică următoare.

Raport

Obiectivele campaniei arheologice ale anului 2023 la Crăsanii de Jos-Piscul Crăsani au constat în continuarea cercetării periferiei sud-vestice și estice a așezării nefortificate (extindere, amploare) și a stratigrafiei așezării fortificate de pe promontoriul vestic. Astfel, în vederea realizării primului obiectiv au fost trasate și cercetate secțiunile S.XLI și S.XLII. Prima dintre acestea, S.XLI, aflată la cca. 100m de est față de promontoriul estic, pe marginea de nord a terasei, cu dimensiunile de 2 x 4m, a fost trasată într-o zonă cu frecvente fragmente ceramice vizibile la suprafața solului, scopul fiind identificarea extinderii locuirii din perioada medievală timpurie. Cea de-a doua, S.XLII, localizată pe limita de vest a terasei, la cca. 30m sud de șanțul cercetat în campania 2013, cu dimensiunile de 10 x 1m, extinsă ulterior spre est cu o casetă de 3 x 1m, în zona metrilor 5-8, a avut ca scop stabilirea amplorii locuirii getice în extremitatea sud-vestică. Pentru îndeplinirea celui de-al doilea obiectiv vizat în campania 2023 au fost continuate cercetările în secțiunile S.VII și S.VIII, trasate pe promontoriul de vest, în 2013. Cele două suprafețe au dimensiunile de 4 x 4 m și sunt poziționate în paralel cu secțiunile V și VI, tot din 2013. Descrierea selectivă și succintă a rezultatelor Complex arheologic cercetat în secțiunea S.VII: - C173 reprezintă o groapă conturată în sudul carourilor 3 și 4, la care partea superioară a umpluturii era alcătuită dintr-un sediment cu multă lipitură de perete arsă în compoziție. De asemenea, în umplutura ei a fost descoperită și o cană întreagă. - C177 reprezintă o groapă situată în colțul de SV al caroului 3, observată în plan pe o suprafață foarte mică (50 x 10 cm), însă era foarte evidentă, atât pe profilul de vest, cât și pe cel de sud al S.VII. Umplutura ei consta într-un sediment cenușiu-roșiatic, cu o structură eterogenă, poroasă, ce conține foarte frecvente fragmente de lipitură arsă de perete (de culoare roșiatică) de dimensiuni milimetrice, centimetrice și decimetrice. Complexele arheologice cercetate în S.VIII: - Groapa C174 are o formă alungită, cu o lungime, pe axa NNW-SSE, de 2,05m, la adâncimea de 2,00m. După demontarea integrală a complexului, atât suprafața din caroul 1, cât și cea din caroul 2, s-a evidențiat printr-o acumulare de oase de diferite dimensiuni, în diferite poziții (oblică, verticală, orizontală), fără a fi în conexiune anatomică și fără a prezenta o amenajare specială. Fundul gropii a fost înregistrat la adâncimea de -2,10m, iar forma gropii a fost aproximativ patrulateră, cu o orientare NV-SE. - C182: probabilă amenajare cu două componente: un strat de lut bine bătătorit, compact,

suprapus de un nivel de materie vegetală. În zona caroului 3 (la -1,70m, lângă profilul de S), caroul 4 (la -1,80m, lângă profilul de vest) și caroul 2 (la -2,10m, lângă profilul de E, în sudul caroului), pe o suprafață de aproximativ 3m² (2,5 x 1,5m) a fost observat un nivel de materie vegetală de culoare alb-crem, de forma unei cruste, cu o grosime de 1,5cm și aspect mozaicat. Erau vizibile nervurile care făceau parte din structura materiei vegetale (posibil stuf, papură etc.), însă ele nu prezentau o amenajare sau orientare specială, uniformă, având doar aspectul unor fragmente cu dimensiuni decimetrice. În zona de N a caroului 4, la adâncimea de -2,10m, a fost observată o acumulare de cochilii de melci, de mici dimensiuni, pe o suprafață de 30 x 30 cm, ce suprapunea crusta vegetală. Acest nivel de materie vegetală a putut fi observat și în profilele de sud și est ale caroului 4, suprapunând, pe întreaga lui suprafață, un nivel masiv de lut foarte compact și omogen, de culoare cenușie-brună, cu o grosime ce varia de la 5 la 20cm. Acest nivel de lut a fost înregistrat pe întreaga suprafață a carourilor 1, 2, 4, și, parțial, în caroul 3. Totodată, menționăm că la partea superioară a nivelului de lut, sub nivelul de cenușă, în zona dintre carourile 2 și 4, au fost observate fragmente ceramice de dimensiuni medii și mari, cu urme de ardere secundară, aflate în poziție orizontală. - C184 reprezintă o zonă de depuneri, observată pe întreaga suprafață a secțiunii S.VIII, înregistrată la adâncimea de -1,70m, în nord, și -1,50m, în zona de sud a secțiunii. El avea o înclinare de la sud spre nord, cu o grosime ce varia de la 40cm (la sud), la 20cm (spre centru) și 30cm (la nord). Acumularea era compusă dintr-o succesiune de straturi și lentile de diferite materiale: sedimente cenușii, brun-cenușii și cărămizii, având în compoziție fragmente de cărbune, granule și lentile de cenușă, fragmente de lutuială arsă de perete. În componența acestei succesiuni de straturi nu au fost înregistrate foarte multe fragmente ceramice, oase sau alte materiale arheologice. În consecință, considerăm că ar putea fi rezultatul unei serii de activități desfășurate pe o perioadă mai lungă de timp, în această parte a așezării, și nu o zonă menajeră propriu-zisă. Complexele arheologice cercetate în S.XLII: - C179 reprezintă un complex puțin adâncit, observat la adâncimea de -0,85m, pe o suprafață de 2,20 x 1,00m, în carourile 2-3. Complexul continuă atât în profilul de est, cât și în cel de vest (unde nu a fost cercetat). Se adâncește până la -1,30m, rezultând o adâncime reală de 0,45m. Groapa lui este de formă evazată, cu baza plată. Dimensiunile la gură: 2,20m, iar la bază: 1.70m. Umplutura era constituită dintr-un sediment nisipos, compact, relativ omogen, de culoare cenușie, cu fragmente centimetrice de lut galben și foarte rari constituenți antropici. - C180 este o groapă de mari dimensiuni, cu gura evazată și pereții verticali la partea inferioară. Dimensiuni: adâncime, de la nivelul actual de călcare -2,30m, adâncime reală -1,40m, diametrul la gură: 2,50m, iar diametrul la bază: 1.80m. Groapa a fost umplută în, cel puțin, două etape; la partea inferioară era de culoare brună-medie, structură omogenă, fără constituenți antropici, iar la partea superioară avea aspect eterogen, cu bulgări masivi de pământ galben, și prezenta o înclinare accentuată dinspre margini spre centru. - C183 reprezintă o groapă situată în carourile 3 și 4 ale casetei A (secțiunea XLII), la adâncimea de -0.80m, cu diametrul la gură de 1,50m, iar la bază de 1,65m. Avea formă rotundă, ușor trapezoidală în secțiune. Cercetată parțial deoarece continuă în profilul de est al casetei A. Umplutura gropii evidențiază două faze de umplere: a) prima, la partea inferioară, cu un sediment brun-cenușiu, omogen, nisipos, fără constituenți antropici, compact, grosimea maximă 30cm (zona de sud) și minimă 10 cm (spre nord); b) a doua, la partea superioară, cu un sediment cenușiu, structură nisipoasă, relativ omogen, mai puțin compact decât prima umplutură. Conține fragmente ceramice în poziție orizontală și oase de mamifer. Observații finale În campania 2023 au fost cercetate patru secțiuni, în trei zone de interes: promontoriul vestic (Mamelonul Vestic) din interiorul așezării fortificate, marginea de vest a periferiei sudice a așezării civile și zona estică a așezării civile. Au fost înregistrate și cercetate, integral sau parțial, 12 complexe arheologice atribuite perioadei getice. Din cauza reducerii abrupte a fondurilor a fost modificat programul de săpătură, astfel încât unele dintre situațiile arheologice au rămas de finalizat în campania viitoare.

Informații suplimentare online

[Raportul 7079 din cronica.cimec.ro](http://raportul7079.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)